

БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЗ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА

АСОЦІАЦІЯ СУДОВИХ МЕДИКІВ УКРАЇНИ

ДСУ «ГОЛОВНЕ БЮРО СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ МІНІСТЕРСТВА
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»

СУДОВО-МЕДИЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Науково-практичний рецензований журнал № 2/2024

Заснований у грудні 2010 р.

Виходить 2 рази на рік

ISSN 2218-838X (Print)

ISSN 2707-8728 (Online)

Засновники журналу:

Буковинський державний медичний університет
Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика
Асоціація судових медиків України
ДСУ «Головне бюро судово-медичної експертизи МОЗ України»

Наказом МОН України № 735 від 29.06.2021 р. «Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства» журнал включено до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б» (свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 25013-14953ПР), галузь науки «Медицина», спеціальність – 222.

Журнал включений до наступних каталогів і наукометричних баз: Національна бібліотека імені В.І. Вернадського (V.I. Vernadskyi National Library of Ukraine), «Українська науково-освітня телекомунікаційна мережа URAN» (Open Journal Systems), CrossRef.

Мова видання: українська, англійська

Головний редактор:

Бачинський Віктор Теодосович – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, ДСУ «Чернівецьке обласне бюро судово-медичної експертизи» МОЗ України, м. Чернівці, Україна

Заступник головного редактора:

Ванчуляк Олег Ярославович – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

Редакційна рада:

Геруш І.В. – професор, ректор закладу вищої освіти, Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

Бобечко Н.Р. - д.юр.н., проф., Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Богатирьов І.Г. - д.юр.н., проф., Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир, Україна

Борисюк А.С. – д.психол.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

Войченко В.В. – к.мед.н., доц., Голова Асоціації судових медиків України, м. Дніпро, Україна

Воронов В.Т. – д.мед.н., проф., Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, м. Вінниця, Україна

Гаврилюк А.О. – д.мед.н., проф., Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, м. Вінниця, Україна

Герасименко О.І. – д.мед.н., проф., Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький, Україна

Джозеф Сідло (Jozef Šidlo) – к.мед.н., доц., Інститут судової медицини Медичного університету ім. Коменського, м. Братислава, Республіка Словаччина

Дунаєв О.В. – д.мед.н., проф., Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Жаровська Г.П. – д.юр.н., доц., Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, м. Чернівці, Україна
Еміліо Нуццолезе (Emilio Nuzzolese) – к.мед.н., доц., судово-медичний одонтолог, завідувач лабораторії по ідентифікації невідомих осіб Університет Турина, м. Турин, Італійська Республіка
Захарчук О.І. – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна
Зорій Н.І. – к.філос.н., доц., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна
Глащук Т.О. – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна
Колоскова О.К. – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна
Костенко Є.Я. – д.мед.н., проф., Голова Асоціації судових стоматологів України, Ужгородський національний університет, м. Ужгород, Україна
Козань Н.М. – д.мед.н., проф., Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ, Україна
Козлов С.В. – д.мед.н., проф., Дніпровський державний медичний університет, м. Дніпро, Україна
Кривда Г.Ф. – д.мед.н., проф., Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна
Курт Трубнер (Kurt Truebner) – Голова Асоціації судових медиків Східної Європи, Інститут судової медицини Дуйсбург-Ессенського Університету, м. Ессен, Федеративна Республіка Німеччина
Михайличенко Б.В. – д.мед.н., проф., Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна
Мішалов В.Д. – д.мед.н., проф., Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, м. Київ, Україна
Нечитайло Ю.М. – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна
Падуре А.М. – д.мед.н., проф., Державний університет медицини і фармації ім. М. Тестеміцану, м. Кишинів, Республіка Молдова
Пашковський В.М. – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна
Пенішкевич Я.І. – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна
Повстяний В.А. – к.мед.н., головний судово-медичний експерт МОЗ України, директор Державної спеціалізованої установи «Головне бюро судово-медичної експертизи Міністерства охорони здоров'я України», м. Київ, Україна
Полянський І.Ю. – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна
Савка І.Г. – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна
Свен Бентхаус (Sven Benthau) – к.мед.н., проф., директор Європейського центру по ідентифікації жертв катастроф та судово-медичної науки, Федеративна Республіка Німеччина
Сілке Грабхер (Silke Grabherr) – д.мед.н., проф., Науково-Практичний Центр Судової Медицини, Університетська Клініка Женеви та Лозанни, м. Лозанна, Швейцарська Конфедерація
Сокольник С.О. – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна
Татієв С.Р. – д.юр.н., доц., Пенітенціарна академія України, м. Чернігів, Україна
Ташук В.К. – д.мед.н., проф., Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна
Тертишник В.М. – д.юр.н., проф., Університет митної справи і фінансів, м. Дніпро, Україна
Ушенко О.Г. – д.фіз.-мат.н., проф., Академік АН Вищої школи України, Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, м. Чернівці, Україна
Франчук В.В. – д.мед.н., проф., Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського, м. Тернопіль, Україна
Юрчишин В.М. – д.юр.н., проф. Чернівецький торгово-економічний інститут, м. Чернівці, Україна

Редакційна колегія:

Білоус Т.М. (д.мед.н., проф.), **Вербицька Ю.С.**, **Гараздук М.С.** (к.мед.н., доц.), **Гунас В.І.** (к.мед.н., доц.), **Давиденко І.С.** (д.мед.н., проф.), **Давтян Л.Л.** (д.фарм.н., проф.), **Дейнека С.Є.** (д.мед.н., проф.), **Заморський І.І.** (д.мед.н., проф.), **Корнілова Є.О.**, **Кравченко О.В.** (д.мед.н., проф.), **Кузняк Н.Б.** (д.мед.н., проф.), **Москалюк В.Д.** (д.мед.н., проф.), **Навчук І.В.** (к.мед.н., доц.), **Ольховський В.О.** (д.мед.н., проф.), **Павлюкович О.В.** (к.мед.н., доц.), **Плевінскіс П.В.** (д.мед.н., доц.), **Пономаренко М.С.** (д.фарм.н., проф.), **Слободян О.М.** (д.мед.н., проф.), **Струк І.М.** (к.філол.н., доц.), **Федів В.І.** (д.фіз.-мат.н., проф.), **Федонюк Л.Я.** (д.мед.н., проф.), **Хухліна О.С.** (д.мед.н., проф.), **Цигикало О.В.** (д.мед.н., проф.), **Шаповалова В.О.** (д.фарм.н., проф.), **Шаповалов В.В.** (д.фарм.н., проф.), **Шевчук М.М.** (к.мед.н., доц.), **Шепітько В.Ю.** (акад. НАПН України, д.юр.н., проф.), **Шкварковський І.В.** (д.мед.н., проф.)
Відповідальний редактор електронної версії журналу в системі Open Journal Systems (OJS):
Саркісова Ю.В. (доктор філософії)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet:

Вченою радою Буковинського державного медичного університету (протокол № 5 від 19.12.2024 р.)
Президією Асоціації судових медиків України (протокол № 11 від 16.12.2024 р.)

Офіційний web-сайт журналу: <http://forensic.bsmu.edu.ua/>

Електронна версія журналу представлена на web-сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (м Київ, Україна) у розділі «Наукова періодика України»: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>

ЗМІСТ

ДИСКУСІЙНІ, АКТУАЛЬНІ ТА
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

- Бачинський В.Т., Гараздюк М.С.,
Павлюкович О.В., Коцюбинська Ю.З.**
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ
СУДОВО-МЕДИЧНИХ МЕДСЕСТЕР ДЛЯ
ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В РОБОТУ
СУДОВО-МЕДИЧНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ 5
- Плетенецька А.О., Варфоломеев Є.А.,
Бондар С.С., Лебедева К.О.**
ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗПОДІЛУ
ВИПАДКІВ МЕХАНІЧНОЇ АСФІКСІЇ ВНАСЛІДОК
ПОВІШЕННЯ В УКРАЇНІ 10
- Волошинович В.М., Коцюбинська Ю.З.,
Гараздюк М.С., Сорока О.Я., Хомут У.В.,
Федосенко Н.В.**
СУДОВЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В УКРАЇНІ:
ВИКЛИКИ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА
ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ 17
- Біляков А.М., Ванчуляк О.Я.**
ВПЛИВ МЕХАНІЧНОЇ АСФІКСІЇ НА
ТАНАТОГЕНЕЗ ПРИ ПОВІШЕННІ 24

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Волобуєв О.Є.**
ВМІСТ ТРОПОНІНУ І В КРОВІ ЯК БІОМАРКЕРА
АСФІКТИЧНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ СМЕРТІ
ВІД МЕХАНІЧНОЇ АСФІКСІЇ 31
- Зозуля В.М.**
МАСА АВТОМОБІЛЯ ЯК ОСНОВОПОЛОЖНИЙ
КРИТЕРІЙ В РОБОТІ СУДОВО-МЕДИЧНОГО
ЕКСПЕРТА ПРИ ДТП. ПРАКТИЧНИЙ ПОГЛЯД 37
- Кривда Г.Ф., Плевінскіс П.В., Ларсон Л.М.,
Яворський Б.І., Кривда Р.Г.**
НОВІ МОРФОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ ТІЛЕСНИХ
УШКОДЖЕНЬ У ВОДІЯ ТА ПАСАЖИРІВ ЛЕГКОВОГО
АВТОМОБІЛЯ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ СУЧАСНИХ
ЗАСОБІВ БЕЗПЕКИ 43
- Плахотнюк І.М., Головін Д.В.,
Тодоровська Н.Ю., Циба Р.С.**
ВІДНОВЛЕННЯ ПАПІЛЯРНОГО ВІЗЕРУНКУ
КИСТЕЙ РУК МУМІФІКОВАНОГО ТРУПА ДЛЯ
ПОДАЛЬШОГО ДАКТИЛОСКОПІЮВАННЯ ТА
ІДЕНТИФІКАЦІЇ 51
- Савка І.Г., Змієвська Ю.Г.**
СУДОВО-МЕДИЧНА ОЦІНКА ВОГНЕПАЛЬНИХ
УШКОДЖЕНЬ ЗА ДАНИМИ ЕКСПЕРТНИХ
ВИПАДКІВ 60
- Чадюк В.О., Козань Н.М.**
ФЕНОТИПОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСІБ, СХИЛЬНИХ
ДО СУЇЦИДУ 68

DISCUSSION, CURRENT AND
PROBLEM ISSUES

- Bachynskyi V.T., Garazdiuk M.S.,
Pavliukovych O.V., Kotsyubynska Yu.Z.**
FEATURES OF TRAINING AND CERTIFICATION
OF FORENSIC NURSES FOR IMPLEMENTATION OF
THE SPECIALTY IN THE WORK OF THE FORENSIC
SERVICE OF UKRAINE
- Pletenetska A.O., Varfolomeiev Ye.A.,
Bondar S.S., Lebedeva K.O.**
PECULIARITIES OF THE REGIONAL
DISTRIBUTION OF CASES OF MECHANICAL
ASPHYXIA DUE TO HANGING IN UKRAINE
- Voloshynovych V.M., Kotsyubynska Yu.Z.,
Garazdiuk M.S., Soroka O.Ya.,
Khomut U.V., Fedosenko N.V.**
FORENSIC NURSING IN UKRAINE:
CHALLENGES, CURRENT STATUS, AND
IMPLEMENTATION PROSPECTS
- Biliakov A.M., Vanchuliak O.Ya.**
THE INFLUENCE OF MECHANICAL ASPHYXIA ON
THANATOGENESIS DURING HANGING

ORIGINAL RESEARCH

- Volobuiev O.Ye.**
TROPONIN I LEVELS IN BLOOD AS ABIOMARKER
FOR ASPHYXIATION PROCESS IN DEATH DUE TO
MECHANICAL ASPHYXIA
- Zozulia V.M.**
CAR WEIGHT AS A FUNDAMENTAL CRITERION IN
THE WORK OF A FORENSIC EXPERT. A
PRACTICAL VIEW
- Kryvda G.F., Plevinskis P.V., Larson L.M.,
Yavorskyi B.I., Kryvda R.G.**
NEW MORPHOLOGICAL SIGNS OF PASSENGER
CAR DRIVER' AND PASSENGERS' BODILY
INJURIES IN CASE OF MODERN SAFETY
EQUIPMENT USE
- Plakhotnyuk I.M., Holovin D.V.,
Todorovska N.Yu., Tsyba R.S.**
RESTORATION OF THE PAPILLARY PATTERN
OF THE HANDS OF A MUMMIFIED CORPSE FOR
FURTHER FINGERPRINTING AND
IDENTIFICATION
- Savka I.G., Zmiyevska Yu.G.**
FORENSIC-MEDICAL ANALYSIS OF
GUNSHOT INJURIES ACCORDING TO
EXPERTR CASES
- Chadiuk V.O., Kozan N.M.**
PHENOTYPIC CHARACTERISTICS OF PERSONS
PRONE TO SUICIDE

Shylan K.V.

DIAGNOSTICS OF THE DEGREE OF BLOOD LOSS BY THE METHOD OF STATISTICAL ANALYSIS OF MAPS OF OPTICAL ACTIVITY OF THE POLYCRYSTALLINE COMPONENT OF BIOLOGICAL TISSUES AND FLUIDS

75

ВИПАДКИ З ПРАКТИКИ**Бартошик Н.В., Боднар Н.В.**

ЖАГА ДО СМЕРТІ: СУДОВО-МЕДИЧНА ОЦІНКА ВИПАДКУ СКОЄННЯ САМОГУБСТВА З ВИКОРИСТАННЯМ ПНЕВМАТИЧНОЇ ЗБРОЇ, ГОСТРОГО ПРЕДМЕТУ ТА МЕДИКАМЕНТІВ

85

Shylan K.V.

DIAGNOSTICS OF THE DEGREE OF BLOOD LOSS BY THE METHOD OF STATISTICAL ANALYSIS OF MAPS OF OPTICAL ACTIVITY OF THE POLYCRYSTALLINE COMPONENT OF BIOLOGICAL TISSUES AND FLUIDS

PRACTICAL CASES**Bartoshyk N.V., Bodnar N.V.**

DESIRE FOR DEATH: FORENSIC EVALUATION OF A CRIME CASE SUICIDE WITH THE USE OF A PNEUMATIC WEAPON, A SHARP OBJECT AND MEDICINES

**СТОРІНКИ ІСТОРІЇ
ТА ЮБІЛЕЇ****Дунаєв О.В., Ольховський В.О., Губін М.В., Капустник В.В., Кривенко О.І., Леонтьєв П.О., Хижняк В.В.**

220 РОКІВ КАФЕДРИ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ, МЕДИЧНОГО ПРАВОНАВСТВА ІМЕНІ ЗАСЛУЖЕНОГО ПРОФЕСОРА М.С. БОКАРІУСА ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

90

Малик О.Р., Кузик Ю.І., Ліщинська А.А., Найда А.І.

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ В УКРАЇНІ: ПРОФЕСІЙНО-НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ВОЛОДИМИРА СЕРАДСЬКОГО ЯК ЗАСНОВНИКА ТА ОЧІЛЬНИКА ЗАКЛАДУ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ ГАЛИЧИНИ

103

Бачинський В.Т., Мішалов В.Д.,**Козань Н.М., Войченко В.В.,****Іваськевич І.Б., Коцюбинська Ю.З.**

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУДОВО-МЕДИЧНОЇ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»: ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПРАКТИЧНУ КОНФЕРЕНЦІЮ ТА НАРАДУ НАЧАЛЬНИКІВ БЮРО

112

Бачинський В.Т., Павлюкович О.В.,**Ванчуляк О.Я., Савка І.Г.**

РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ ТА МЕДИЧНОГО ПРАВОНАВСТВА У МІЖНАРОДНОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ В 2024 РОЦІ

113

Гараздук М.С.

УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ПОЛІЦІЇ АБУ-ДАБІ У СПІВПРАЦІ З INTERPOL

116

Козань Н.М., Коцюбинська Ю.З.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО КОНФЕРЕНЦІЮ "ПРАВСУДДЯ, ОРІЄНТОВАНЕ НА ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОГО НАСИЛЬСТВА"

117

ПАМ'ЯТІ САВЧЕНКА

МИКОЛИ МИХАЙЛОВИЧА

119

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПУБЛІКАЦІЙ У ЖУРНАЛІ «СУДОВО-МЕДИЧНА ЕКСПЕРТИЗА»

**THE PAGES OF HISTORY AND
ANNIVERSARY****Dunaev O.V., Olkhovskiy V.O., Gubin M.V., Kapustnyk V.V., Kryvenko O.I., Leontiev P.O., Khyzhnyak V.V.**

220 YEARS OF THE DEPARTMENT OF FORENSIC MEDICINE, MEDICAL JURISPRUDENCE NAMED AFTER HONOURED PROFESSOR M.S. BOKARIUS KHARKIV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY

Malyk O.R., Kuzyk Ju.I., Lishchynska A.A., Najda A.I.

PAGES OF THE HISTORY OF FORENSIC MEDICINE IN UKRAINE: PROFESSIONAL AND SCIENTIFIC ACTIVITY OF VOLODYMYR SERADSKYI AS THE FOUNDER AND HEAD OF THE INSTITUTION OF FORENSIC MEDICINE OF GALICIA

Bachynskiy V. T., Mishalov V.D.,**Kozan N.M., Voichenko V.V., Ivaskevych I.B.,****Kotsyubynska Yu.Z.**

«CURRENT ISSUES OF FORENSIC SCIENCE AND PRACTICE»: INFORMATION ABOUT THE SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE AND ANNUAL MEETING OF BUREAU HEADS

Bachynskiy V. T., Pavliukovych O. V.,**Vanchuliak O.Ya., Savka I.G.**

RESULTS OF THE ACTIVITIES OF THE DEPARTMENT OF FORENSIC MEDICINE AND MEDICAL LAW IN THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC ARENA IN 2024

Garazdiuk M.S.

PARTICIPATION IN THE ABU DHABI INTERNATIONAL POLICE CONFERENCE IN COOPERATION WITH INTERPOL

Kozan N.M., Kotsyubynska Yu.Z.

REPORT ON THE CONFERENCE "JUSTICE ORIENTED TOWARDS VICTIMS OF GENDER-BASED VIOLENCE"

IN MEMORY OF MYKOLA MYKHAYLOVYCH SAVCHENKO

REQUIREMENTS FOR PUBLICATIONS IN THE JOURNAL «FORENSIC MEDICAL EXAMINATION»

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУДОВО-МЕДИЧНОЇ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»:
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПРАКТИЧНУ КОНФЕРЕНЦІЮ ТА НАРАДУ
НАЧАЛЬНИКІВ БЮРО**

**В.Т. Бачинський, В.Д. Мішалов, Н.М. Козань, В.В. Войченко,
І.Б. Іваськевич, Ю.З. Коцюбинська**

25–27 вересня 2024 року за сприяння Міністерства охорони здоров'я України, Івано-Франківського національного медичного університету, Асоціації судових медиків України та Головного бюро судово-медичної експертизи у Івано-Франківську відбулася масштабна науково-практична конференція «Актуальні питання судово-медичної науки і практики». Захід зібрав понад 150 учасників, серед яких були представники практичної ланки судово-медичної служби, викладачі кафедр судової медицини провідних університетів України, а також міжнародні експерти.

Конференцію урочисто відкрили з вітальними словами: начальник департаменту інноваційних технологій МОЗ України Василь Стрелка, ректор Івано-Франківського національного медичного університету Роман Яцишин, директор Департаменту охорони здоров'я Івано-Франківської ОДА Олександра Бойчук, голова Асоціації судових медиків України Валерій Войченко, головний судово-медичний експерт України Віталій Повстяний та начальник Івано-Франківського обласного бюро судово-медичної експертизи Ігор Іваськевич. Виступаючи підкреслили важливість такого роду заходів для обміну досвідом і розробки спільних рішень у сфері судово-медичної експертизи.

Протягом трьох днів учасники активно обговорювали нагальні питання сьогодення, серед яких:

- ідентифікація масових жертв унаслідок воєнних дій та техногенних катастроф;
- фіксація тілесних ушкоджень цивільного населення та військовополонених у контексті сучасного збройного конфлікту;
- впровадження новітніх методів експертизи у практику;
- організація судово-медичних досліджень з використанням цифрових технологій.

Окрему увагу було приділено міжнародній співпраці. Зокрема, учасники розглянули питання реалізації спільного американо-українського проекту з підготовки бакалаврів за напрямом «судово-медичне медсестринство», що є новаторським кроком у розвитку судово-медичної освіти в Україні.

Конференція завершилася ухваленням резолюції, яка визначила ключові напрями розвитку судово-медичної науки й практики, а також плани щодо впровадження інновацій у цій сфері.

РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ ТА МЕДИЧНОГО ПРАВОЗНАВСТВА У МІЖНАРОДНОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ В 2024 РОЦІ В.Т. Бачинський, О.В. Павлюкович, О.Я. Ванчуляк, І.Г. Савка

Вступ Кафедра судової медицини та медичного правознавства Буковинського державного медичного університету активно інтегрується у міжнародний науковий простір, беручи участь у конференціях, семінарах та воркшопах, присвячених актуальним питанням судово-медичної експертизи, медичного права та криміналістики. Ця діяльність сприяє обміну знаннями, удосконаленню науково-педагогічної роботи та розширенню міжнародної співпраці.

2024 рік був плідним роком на участі у міжнародних форумах, участь у Конгресі у м. Афіни 21–23 травня 2024 року делегація Буковинського державного медичного університету взяла участь у 26-му Конгресі Міжнародної академії судової медицини в Афінах. Серед учасників були провідні фахівці з судової медицини, токсикології, імунології та інших дисциплін з усього світу.

Конгрес охопив широкий спектр питань, серед яких патологія серцево-судинної системи, діагностика раптової серцевої смерті, проблеми біоетики та сучасного медичного права. Особлива увага була приділена інтеграції новітніх технологій у викладання судово-медичних дисциплін.

З 1 по 7 вересня 2024 року доцент кафедри взяв участь у «103-й щорічній зустрічі Німецького товариства судової медицини», що проходила у місті Потсдам (Федеративна Республіка Німеччина). Захід зібрав понад 750 експертів з різних країн Європи, які спеціалізуються на судово-медичній практиці. У програмі зустрічі були представлені високоякісні пленарні лекції провідних світових науковців і практиків у галузі судової медицини, а також майстер-класи та практичні заняття, присвячені останнім розробкам та інноваціям у цій сфері.

Участь у конференції стала важливим кроком для обміну досвідом із міжнародними фахівцями, здобуття нових знань і навичок у галузі судової медицини. Вона також сприяла зміцненню співпраці з метою впровадження сучасних технологій у роботу судово-медичних бюро та медичних університетів. Це відкриває нові можливості для розвитку дисципліни «Судова медицина» в освітніх програмах, а також для залучення Буковинського державного медичного університету та ДСУ «Чернівецьке обласне бюро судово-медичної експертизи» до спільних міжнародних проєктів.

З 24 по 27 жовтня 2024 року делегація кафедри взяла участь у конференції Балканської академії судових наук у місті Ясси, Румунія. У заході взяли участь понад 550 фахівців, що надало можливість міждисциплінарного обміну знаннями.

Основними темами були інновації у судово-медичній експертизі, запобігання злочинності та інженерно-криміналістичні підходи. Практичні сесії дозволили учасникам глибше ознайомитися з методами аналізу доказів.

«І чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь» – під таким гаслом професорсько-викладацький склад кафедри, в межах чинних угод про співпрацю, провів воркшопи для студентів з 11 по 14 жовтня 2024 року, присвячений 50-річчю Медичного університету Плевена, Республіка Болгарія. Тематика заходу охоплювала механогенез і морфогенез переломів кісток, а також сучасні методи ідентифікації тіл у випадках масових катастроф.

Цей захід став важливою платформою для обговорення актуальних питань, сприяв підвищенню кваліфікації учасників та ефективному обміну досвідом. Високий рівень організації й інтерактивний формат забезпечили позитивні відгуки як серед студентів, так і серед фахівців галузі.

Висновки. Міжнародна діяльність кафедри сприяє зміцненню її репутації як центру передового досвіду у судовій медицині. Такі заходи дозволяють інтегрувати новітні наукові досягнення у навчальний процес, розвивати міжнародне співробітництво та сприяти професійному росту студентів і викладачів.

Кафедра продовжує працювати над залученням фахівців до участі у міжнародних подіях, вдосконаленням освітньої програми та підвищенням рівня наукових досліджень.

УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ПОЛІЦІЇ АБУ-ДАБІ У СПІВПРАЦІ З INTERPOL М.С. Гараздюк

Доцент закладу вищої освіти кафедри судової медицини та медичного правознавства БДМУ Марта ГАРАЗДЮК, на підставі існуючої угоди про співпрацю між Європейським навчальним центром активних судових експертиз та ідентифікації жертв катастроф (ЕТАЕ) та Буковинським державним медичним університетом, була запрошена в якості лектора на Міжнародну конференцію поліції Абу-Дабі, яка відбулася з 14 по 16 жовтня в Абу-Дабі, Об'єднані Арабські Емірати, у співпраці з поліцією Абу-Дабі та INTERPOL. Темою конференції була ідентифікація постраждалих від масових катастроф, яка є особливо актуальною у теперішній час, оскільки охоплює медичні, соціальні та правові питання, які виникають при виявленні жертв стихійних лих та військових дій. 20 запрошених лекторів з Великої Британії, Франції, Німеччини, Бельгії, Нової Зеландії, Бразилії, Болгарії та України представили спеціалістам різних відомств правової сфери Об'єднаних Арабських Еміратів, кількість яких перевищила 800 осіб, алгоритми поводження в умовах масових катастроф та військового стану задля найточнішого та об'єктивного збору даних (речових доказів) для ефективної ідентифікації тіл невідомих осіб. Конференцію відкрив Ahmed Nasser Al-Raisi, високопоставлений офіцер поліції Об'єднаних Арабських Еміратів, який на даний момент є 30-м президентом INTERPOL та генерал-майором міністерства внутрішніх справ Об'єднаних Арабських Еміратів. Також з вітальною промовою, а пізніше і з лекцією, виступив Alexandre Deitos, очільник робочої групи по ідентифікації жертв масових катастроф INTERPOL. Доцент Марта ГАРАЗДЮК представила лекцію щодо особливостей ідентифікації загиблих у військовий час. У цілому, захід був проведений на дуже високому науково-практичному рівні, для делегата БДМУ було честю взяти у ньому участь та стояти на одній сцені із передовими спеціалістами світу.

**Повідомлення про конференцію
"Правосуддя, орієнтоване на постраждалих від гендерно зумовленого насильства"
Н.М. Козань, Ю.З. Коцюбинська**

26-27 листопада 2024 року в Києві відбулася друга конференція, присвячена критично важливій темі захисту прав постраждалих від гендерно зумовленого насильства. Захід об'єднав провідних фахівців правової та медичної галузі, представників правоохоронних органів, судових експертів, в тому числі і судово-медичних експертів, науковців та практиків для всебічного обговорення актуальних питань удосконалення системи правосуддя в Україні. У ній взяли участь Наталія КОЗАНЬ, д.мед.наук, професор кафедри судової медицини, медичного та фармацевтичного права, проректор з наукової роботи, ІФНМУ, лікар судово-медичний експерт відділу комісійних судово-медичних експертиз ДСУ "Івано-Франківське обласне бюро судово-медичної експертизи", Юлія КОЦЮБИНСЬКА, доктор філософії, доцент, завідувач кафедри судової медицини, медичного та фармацевтичного права ІФНМУ, лікар судово-медичний експерт відділу експертизи потерпілих, обвинувачених та інших осіб ДСУ "Івано-Франківське обласне бюро судово-медичної експертизи" та Марта ГАРАЗДЮК, к.мед.н., доцент закладу вищої освіти кафедри судової медицини та медичного правознавства Буковинського державного медичного університету, лікар судово-медичний експерт відділу експертизи трупів ДСУ "Чернівецьке обласне бюро судово-медичної експертизи".

Головною метою конференції стало проведення комплексної оцінки поточного стану забезпечення доступу до правосуддя для осіб, які постраждали від гендерно зумовленого насильства. Особлива увага приділялася аналізу існуючих механізмів захисту прав постраждалих та розробці рекомендацій щодо їх удосконалення відповідно до міжнародних стандартів та найкращих практик.

Ключовою подією конференції стала презентація спільної навчальної програми, розробленої Офісом генерального прокурора у співпраці з Національною поліцією України. Програма спрямована на підвищення професійної кваліфікації слідчих та прокурорів у розслідуванні справ щодо гендерного насильства. Особливий акцент зроблено на впровадженні потерпіло-орієнтованого підходу, який передбачає максимальне врахування потреб та інтересів постраждалих осіб на всіх етапах кримінального провадження.

Програма конференції включала серію панельних дискусій та інтерактивних воркшопів, що дозволило учасникам не лише обговорити теоретичні аспекти проблеми, але й обмінятися практичним досвідом та напрацювати конкретні рішення. Особливо важливою стала панельна дискусія, присвячена проблемним питанням проведення судово-медичних експертиз у справах гендерно зумовленого насильства, де як спікер виступили проректор з наукової роботи, професор кафедри судової медицини, медичного та фармацевтичного права Івано-Франківського національного медичного університету Наталія Козань та доцент кафедри судової медицини та медичного правознавства Буковинського державного медичного університету Марта Гараздюк.

У рамках цієї дискусії були детально розглянуті актуальні проблеми, з якими стикаються експерти при фіксації слідів насильства, особливості проведення експертиз щодо злочинів проти статевої недоторканості, а також специфіка роботи з неповнолітніми потерпілими. Учасники обговорили як існуючу національну практику, так і провідні міжнародні підходи до проведення таких експертиз, що дозволило сформулювати комплексне бачення можливих шляхів удосконалення цього важливого аспекту розслідування.

Значну увагу було приділено питанням міждисциплінарної взаємодії різних фахівців у процесі розслідування справ про гендерно зумовлене насильство, важливість інтеграції наукового та практичного підходів у вирішенні цієї складної проблеми.

Окремий блок конференції був присвячений обговоренню психологічних аспектів роботи з постраждалими від гендерно зумовленого насильства. Учасники розглянули особливості травматичного досвіду жертв, методи психологічної підтримки та важливість

створення безпечного середовища для постраждалих під час проведення слідчих дій та судового розгляду.

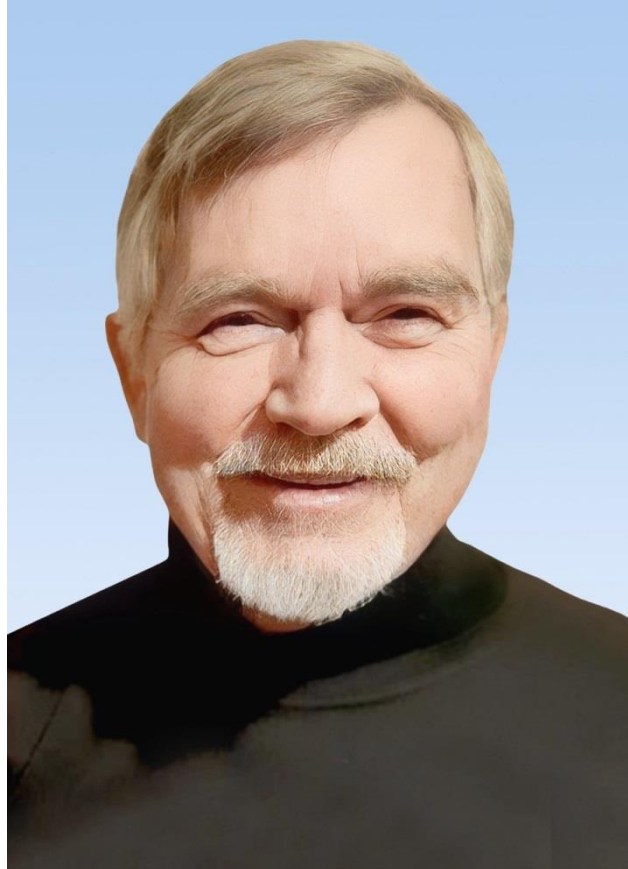
В ході конференції також було презентовано результати практичних напрацювань щодо ефективності існуючих механізмів захисту прав постраждалих та проаналізовано статистичні дані щодо розслідування справ про гендерно зумовлене насильство в Україні. Це дозволило учасникам сформулювати об'єктивне уявлення про масштаби проблеми та оцінити ефективність заходів, що вживаються для її вирішення.

Підсумком конференції стала розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення системи правосуддя в справах про гендерно зумовлене насильство. Учасники наголосили на необхідності подальшого розвитку потерпіло-орієнтованого підходу, посилення міжвідомчої координації та впровадження сучасних методик розслідування таких злочинів.

Проведення такої конференції стало важливим кроком у розвитку системи захисту прав постраждалих та вдосконаленні механізмів правосуддя в Україні. Презентовані ініціативи, обмін досвідом та напрацьовані рекомендації сприятимуть підвищенню ефективності роботи правоохоронних органів у цій надзвичайно важливій сфері та наближенню української системи правосуддя до найкращих міжнародних стандартів.

Пам'яті Савченка Миколи Михайловича, экс-начальника Волинського обласного бюро судово-медичної експертизи

З глибокою скорботою повідомляємо про велику втрату для судово-медичної спільноти України – 20.03.2024 р. після важкого захворювання, на 77-му році життя перестало битися серце начальника Волинського обласного бюро судово-медичної експертизи (1984-2000рр.).

Савченко Микола Михайлович народився 08.03.1947 року в м. Міусинськ, Луганської області п'ятою дитиною в багатодітній родині шахтаря, де окрім нього було ще 6-ро дітей. Не зважаючи на важку щоденну працю, батько з матір'ю, яка була господаркою та повністю присвятила себе сім'ї та дітям, ростили дітей у любові та взаєморозумінні, привили їм любов до праці та навчання. Саме у школі Микола Михайлович зустрів свою майбутню дружину і коли дівчина висловила намір вступати до медичного університету, він вирішив слідувати за нею. З часом у подружжя народилося двоє дітей: син Андрій та донька Наталя. За своє життя пройшов шлях підземного робочого шахти № 160 у 1965-1966 р.р, студента Ворошиловградського медичного інституту у 1966-1972 р.р., старшого лаборанта кафедри оперативної хірургії Луганського медичного інституту з вересня 1972 р. по 1975р., коли з 28 березня був обраний по конкурсу на посаду асистента кафедри судової медицини Луганського медичного інституту, на якій пропрацював до 1984 року. За цей проміжок часу також мав можливість упродовж кількох місяців пропрацювати хірургом лікарні шахтоуправління «Знамя комунізму» (08-09 місяці 1972р.) та впродовж 1975-1977 рр. служив начальником медичної частини армії. До 1973 року професійно займався футболом, був запрошений в основний склад Луганської «Зарі», але обрав судову-медицину, про що ніколи не жалкував опісля. Працюючи на посаді асистента кафедри судової медицини Луганського медичного інституту, як науковець вивчав випадки масового травматизму в глибоких шахтах Донбасу. За рекомендацією Ю.П.Шупика, головного судово-медичного експерта Міністерства охорони здоров'я Української республіки, з 14.03.1984 р. був призначений начальником Волинського обласного бюро судово-медичної експертизи, яке очолював до 2000 року. Тривалий час (упродовж 2000-2006 р.р.) очолював відділ комісійних судово-медичних експертиз Волинського обласного бюро судово-медичної експертизи. Протягом 2006-2007 р.р. був

заступником начальника з експертної роботи, а протягом 2007-2010 р.р. – експертом з організаційно-методичної роботи Волинського обласного бюро судово-медичної експертизи. Микола Михайлович був прекрасним чоловіком своїй дружині, батьком і дідусем. Його життєрадісність, оптимізм та тверда життєва позиція знайшли своє відображення у любові та шані колективу бюро, який глибоко сумує за померлим, згадує його добрим словом і щирою молитвою та висловлює співчуття родині, близьким, друзям. Світла пам'ять про Миколу Михайловича назавжди залишиться в серцях його колег, учнів і всіх, хто з ним спілкувався.

Асоціація судово-медичних експертів України, ДСУ «Головне бюро СМЕ МОЗ України», кафедра судової медицини та медичного правознавства Буковинського державного медичного університету висловлюють щире співчуття рідним і близьким покійного.

ВИМОГИ

до оформлення публікацій у журналі «Судово- медична експертиза»

До друку приймаються статті українською й англійською мовами обсягом 10-15 сторінок (включаючи таблиці, ілюстрації, резюме, перелік по силань тощо), оглядові статті – до 20 сторінок, короткі повідомлення, рецензії – до 5 сторінок, інші матеріали (історичні нариси, ювілеї) – 2-3 сторінки. Шрифт Times New Roman, 14 кегль, інтервал – 1,5; поля – по 2,0 см, в редакторі Word версії 7,0 і вище. Не рекомендується автоматично переносити слова в текстовому редакторі.

Назва файлу має відповідати прізвищу першого автора.

До статті додаються:

- Рукопис статті та реферату статті в роздрукованому вигляді.
- Електронний варіант статті та реферату статті.
- Відомості про автора (співавторів) статті (українською й англійською мовами): -
 - Прізвище, Ім'я, По батькові
 - науковий ступінь, вчене звання
 - місце роботи, посада
 - контактні дані: поштова адреса, контактний номер телефону, e-mail
 - уніфікований міжнародний ідентифікатор суб'єктів наукової діяльності (вчених) ORCID <http://orcid.org/>
 - авторський ідентифікатор Researcher ID (Web of Science) <http://www.researcherid.com>
 - авторський ідентифікатор Author ID (Scopus) (за наявності)
- Офіційне направлення за встановленим зразком, з візою керівника установи, в якій виконана робота, завірене круглою печаткою.
- Висновок з біоетичної експертизи.
- Декларація про відсутність/наявність конфлікту інтересів.
- Декларація про відсутність плагіату.
- Два екземпляри Договору на передачу невиключного майнового права на використання наукового твору, підписані автором (співавторами).

Форми для заповнення у форматі PDF представлені на офіційному web-сайті журналу

<http://forensic.bsmu.edu.ua/>

СТРУКТУРА СТАТТІ

У заголовку статті зазначають: УДК (універсальний десятковий класифікатор), ініціали та прізвище автора (авторів), назву статті; назву установи (навчальний заклад, НДІ, ЛПЗ тощо), де виконана робота, в називному відмінку, з обов'язковим зазначенням відомчої належності; країну, місто.

Даний блок інформації повинен бути представлений як українською, так і англійською мовами. Прізвища авторів доцільно вказувати так, як і в попередніх публікаціях або транслітерувати за системою BGN (Board of Geographic Names), див. сайт: <http://www.slovnuk.ua/services/translit.php>, паспортна транслітерація. Важливо вказувати офіційно прийнятну назву організації, де виконана робота.

Розширене резюме: українською та англійською мовами не більше 2 друкованих сторінок (містить короткий опис матеріалу рукопису: вступ, мета, матеріали та методи, результати дослідження, висновки). Тексти резюме повинні бути автентичними.

Важливо! Розширене авторське резюме до статті є основним джерелом інформації у вітчизняних і закордонних інформаційних системах та наукометричних базах даних, що індексують журнал. Резюме має викладати лише суттєві факти роботи, за якими читачеві повинна бути зрозуміла суть проведеного дослідження. Відповідно до цього читач визначає, чи варто звертатися до повного тексту статті для отримання більш докладної інформації, яка його цікавить.

Ключові слова: українською й англійською мовами (розділовий знак «;»).

Текст статті повинен мати такі розділи:

- при публікації результатів оригінальних наукових досліджень – вступ, мета та завдання дослідження, матеріали та методи, результати та їх обговорення, висновки, перспективи подальших досліджень, література, references (назва розділів повинна бути виділена жирним шрифтом);
- оглядові статті – авторське рішення викладення матеріалу, узагальнення (або висновки), рекомендації для розвитку наукового напрямку та/або практичної медицини; випадки з практики – авторське рішення викладення матеріалу.

Літерні позначення й аббревіатури повинні бути пояснені в тексті при першому використанні.

Таблиці, ілюстрації та графічний матеріал представляються з використанням редакторів WORD з відповідними посиланнями в тексті, їх кількість повинна відповідати змісту статті. Графічний матеріал не повинен дублювати матеріал таблиць. Графіки та схеми не слід переважувати текстовою інформацією.

Порядковий номер таблиці вказується у верхньому правому куті; нижче, на наступному рядку пишеться назва таблиці. Порядковий номер рисунку вказується знизу, зліва під рисунком. Після номеру, на тому ж рядку – назва рисунку, на наступному – пояснення умовних позначень – цифр, букв тощо. У підписах до мікрофотографій вказуються збільшення та метод забарвлення.

Цифрові результати повинні бути наведені в міжнародних одиницях (СІ). Не можна вживати скорочення, які не є загально визначеними.

Назви фірм, реагентів та обладнання, що використані в роботі, подаються в оригінальному написанні з уточненням країни виробника.

Бібліографічні посилання в тексті статті подаються цифрою в квадратних дужках; номер посилання вказується в списку літератури в порядку їх цитування в тексті. Бібліографія повинна містити, крім основних робіт, публікації за останні 5 років. Посилання на неопубліковані роботи не допускаються. Автор несе відповідальність за правильність подання бібліографічних даних.

Список літератури друкується на окремому аркуші через 1,0 інтервал у порядку їх цитування в тексті. Кількість цитованих публікацій в оригінальних статтях не повинна перевищувати 30 літературних джерел, в оглядових – 50, у лекціях та інших матеріалах – не більше 30.

Список літератури подається згідно з рекомендаціями з оформлення посилань у наукових роботах за Ванкуверським стилем (Vancouver style) (Citing and referencing: Vancouver: a guide to the styles recommended by Monash schools and departments for students and researchers / Monash University Library. 2015. URL: <http://guides.lib.monash.edu/citing-referencing/vancouver> (viewed on 13.10.2016).

Бібліографічні списки (References) для міжнародних бібліографічних і наукометричних баз даних/систем цитування (Scopus, Web of Science) подаються, включаючи всі джерела літератури, водночас вони повинні бути представлені не тільки мовою оригіналу, але й у латиниці (романським алфавітом).

У романському алфавіті для україномовних джерел використовується наступна структура бібліографічного посилання: автор (транслітерація), назва статті (транслітерація) та переклад назви книги або статті англійською мовою (в квадратних дужках), назва джерела (транслітерація), вихідні дані в цифровому форматі, вказівка на мову статті в дужках (in Ukrainian).

Приклад системи автоматичної транслітерації джерел українською мовою на сайті: <http://www.slovnyk.ua/services/translit.php>.

При складанні пристатейного списку літератури, з урахуванням вимог наукометричних баз даних, рекомендоване використання безкоштовних програм створення бібліографічних описів у романській абетці, що дозволяють автоматично створювати посилання за одним зі світових стандартів: <http://www.easybib.com/> <http://www.bibme.org/>

<http://themecraft.net/www/sourceaid.com>

Автори, які публікуються в цьому журналі, погоджуються з наступними умовами:

- Автори залишають за собою право на авторство своєї роботи та передають журналу право першої публікації цієї роботи на умовах ліцензії Creative Commons Attribution License, котра дозволяє іншим особам вільно розповсюджувати опубліковану роботу з обов'язковим посиланням на авторів оригінальної роботи та першу публікацію роботи в цьому журналі.
- Автори мають право укладати самостійні додаткові угоди щодо неексклюзивного розповсюдження роботи в тому вигляді, в якому вона була опублікована цим журналом (наприклад, розміщувати роботу в електронному сховищі установи або публікувати в складі монографії) за умови збереження посилання на першу публікацію роботи в цьому журналі.
- Політика журналу дозволяє та заохочує розміщення авторами в мережі Інтернет (наприклад, у сховищах установ або на особистих веб-сайтах) рукопису роботи (препринта) як до подання цього рукопису до редакції, так і під час його редакційного опрацювання, оскільки це сприяє виникненню продуктивної наукової дискусії та позитивно позначається на оперативності та динаміці цитування опублікованої роботи (див. The Effect of Open Access).

Автори статті несуть персональну відповідальність за розкриття всіх фінансових і особистих відносин з урахуванням ймовірного конфлікту інтересів.

Матеріали для публікації та супровідні документи подаються на офіційний web-сайт журналу: <http://forensic.bsmu.edu.ua/> та на e-mail: sme@bsmu.edu.ua

Контактна адреса:

Журнал «Судово- медична експертиза»,
Буковинський державний медичний університет
Театральна площа, 2, м. Чернівці, 58002. Україна

**Відповідальний редактор web-сайту журналу – заступник головного редактора
д.мед.н, професор Ванчуляк Олег Ярославович**

Телефон: +380505040911, +380967299910

e-mail: sme@bsmu.edu.ua

**Відповідальний за наукову складову статей та рецензування – д.мед.н., професор
Савка Іван Григорович**

Телефон +380955673399

e-mail: sme@bsmu.edu.ua

**Відповідального за оформлення та подачу статей до друку – к.мед.н., доцент
Гарздюк Марта Славівна**

Телефон: +380953873814

e-mail: sme@bsmu.edu.ua

Підписано до друку 27.12.2024. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.
Обл.-вид. арк. 14.6. Ум.-друк. арк. 16,2.
Тираж 245 пр. Зам. №67-2024.
Віддруковано ФОП Лівак У.М. Реєстр № ДК-7505.
58018, м. Чернівці, вул. Головна 244/5

Видавництво
БДМУ Свідоцтво
державного реєстру
Серія ДК, №2610 від 12.09.2006